

Nr 289.

Av herrar **Johansson** i Edsbyn och **Lundén**, *angående vissa ändringar i lagen om allmän pensionsförsäkring.*

I lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 finnas bestämmelser intagna, som den stora allmänheten har svårt att fatta vara full rättvisa åt de försäkrade.

Så är t. ex. bestämmelsen om de pensioner, som utgå på grund av de avgifter som erläggas av äkta makar utöver den bestämda grundavgiften, 3 kronor per år. Ehuru dessa tilläggsavgifter, som uttagas å kronodebetsedeln, grunda sig på äkta makars gemensamma årsinkomst, så komma de vid den framtida pensionens beräkning icke hustrun till godo i de fall då mannen dör före henne. Detta ändock fall kan förekomma, då det till stor del beror på hustruns inkomst, att dessa tilläggsavgifter kunnat utdebiteras. Full rättvisa synes därför kräva, att i de fall då mannen dör före hustrun, hon som underlag för sin pension bör få tillgodoräkna sig åtminstone hälften å det belopp makarna utbetalt i tilläggsavgifter.

En annan sak, som tilldrager sig uppmärksamheten i allmänna pensionsförsäkringslagen, är bestämmelsen om det avdrag i tilläggs pensionen eller understödet, som göres för de små inkomster en pensionstagare till äventyrs kan hava efter uppnådd pensionsålder eller eljest blivit berättigad till pensionstillägg eller understöd.

Som bekant utgör det lilla beloppet av 50 kronors årsinkomst det enda varför avdrag ej göres vid beräkning av tilläggs pensionens eller understödets storlek. Det inträffar därför ej så sällan, att en pensionär, som fått sin pension ordnad med pensionstillägg sedermera får sig tillerkänd ett årligt understöd av en barmhärtig människa eller en f. d. arbetsgivare av ett eller två hundra kronor till hjälp för sitt uppehälle. Följden därav blir, att genast avdrages å pensionstillägget den procent därå, som lagen föreskriver. Detta verkar i många fall en viss olust hos vederbörande barmhärtiga människor eller arbetsgivare, att i form av *årliga bidrag* sörja för de otillräckligt pensionerades drägliga utkomst. Man borde därför söka finna någon form för tilläggs pensionens tillerkännande, som icke motverkade den vackra handling, som tar sig uttryck i årliga bidrag från t. ex. arbetsgivare till sina f. d. arbetare.

Vi inse dock mycket väl, att en sådan form är svår att finna, om ej rent av omöjlig, utan att orättvisa begås mot andra pensionstagare, som icke kunna komma i åtnjutande av sådant bidrag från enskildas sida, som här

blivit omnämnt. Saken är dock så viktig, att den förtjänar att tagas under allvarligt övervägande och en grundlig utredning.

En väg, som synes skulle vara framkomlig, ehuru icke heller den åstadkommande full likställighet och rättvisa mellan olika kategorier av pensions-tagare, är att det belopp av 50 kronor, som nu är undantaget för avdrag vid beräkning av pensionstillägget, höjdes väsentligt, exempelvis till 3 à 400 kronor.

Då emellertid ändringar i dessa båda avseenden uti allmänna pensionsförsäkringslagen givetvis måste föregås av en grundligare utredning och då en utredning om ändringar i nämnda lag i andra avseenden sedan flera år tillbaka pågått och väl ännu pågår inom Kungl. Pensionsstyrelsen, så torde utredningen i här ifrågasatt hänseende väl också lämpligast böra hänskjutas till nämnda myndighet.

På grund av det anförda få vi härmed vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t an-hålla om utredning angående sådan ändring i lagen om allmän pensionsförsäkring av den 30 juni 1913, att

a) vid beräkning av underlaget för avgiftspension för äkta makar efter mannens död åtminstone hälften av de av makarna erlagda tilläggsavgifterna må tillgodoräknas hustrun för hennes avgiftspension;

b) att grunderna för beräkning av tilläggspensionen eller understöd måtte ändras därhän, att de icke må motverka en-skildas små bidrag till årliga understöd till behövande pensions-tagare, eventuellt genom höjning av det belopp å vilket intet avdrag göres.

Stockholm den 21 januari 1931.

O. Johansson,
Edsbyn.

A. W. Lundén.